

10. maj 2021

Behandlingsrådets Habilitetspolitik

Indledning

Behandlingsrådets habilitetspolitik beskriver Behandlingsrådets holdninger til habilitetsspørgsmål både for medlemmer af Rådet, af fagudvalgene og for ansatte i sekretariatet. Habilitetspolitikken skal modvirke konkrete usaglige hensyn i Behandlingsrådets anbefalinger og at disse ikke er påvirket af uvedkommende hensyn. De skal også skabe gennemsigtighed og tillid i videre forstand til Behandlingsrådet som organ og til rådets sagsbehandling og anbefalinger.

Behandlingsrådet er et uafhængigt råd etableret inden for rammerne af Danske Regioner. Behandlingsrådet skal bidrage til at skabe mere sundhed for pengene og højere kvalitet og effektivitet i leveringen af sundhedsydelser.

Medlemmer af Behandlingsrådet og af fagudvalg er udvalgt på baggrund af deres kompetencer, og der er i den forbindelse også lagt vægt på at sikre den rette sammensætning af Rådet og udvalgene.

Habilitetspolitikken gælder for alle, der deltager i Behandlingsrådets arbejde, herunder ansatte i Behandlingsrådets sekretariat.

Inhabilitet i Behandlingsrådet

Behandlingsrådets vurdering af habilitet sker efter rådets habilitetspolitik, der bygger på forvaltningslovens bestemmelser.

Det følger heraf, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende selv eller vedkommendes ægtefælle, børn og andre i nært slægtskab¹ har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse.

Det samme gælder, hvis vedkommende eller vedkommendes ægtefælle mv. deltager i ledelsen af en juridisk person (selskab, forening, mv.), der har en særlig interesse i sagens udfald.

---

¹ Det fremgår af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 2, at "den der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse".

Endvidere er der tale om inhabilitet, hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Uanset at Behandlingsrådet ikke træffer afgørelser i forvaltningslovens forstand, kan ingen, der virker i Rådet, herunder Rådets fagudvalg, medvirke ved beslutninger, vurderinger, anbefalinger o. lign. i et sagsforløb, hvis den pågældende ville have været inhabil, hvis beslutningen havde været en forvaltningsretlig afgørelse.

Generel og specifik inhabilitet

Foreligger inhabilitet, vil den person, som er inhabil, ikke kunne deltage i behandlingen i Rådet eller fagudvalget af den konkrete sag, hvoraf inhabilitetsforholdet udspringer. Det betyder, at eksempelvis et inhabilt rådsmedlem ikke kan deltage i behandlingen af den konkrete sag, hvorfor rådsmedlemmet må forlade mødet under behandlingen (specifik inhabilitet).

Foreligger inhabilitet for et rådsmedlem i en sådan udstrækning, at det gentagne gange opleves, at medlemmet ikke kan deltage i behandlingen af sager i Rådet, fordi inhabiliteten har en karakter, som gør, at arbejdet i Behandlingsrådet vanskeliggøres generelt, kan Rådet beslutte, at medlemmet ikke længere kan varetage sine opgaver i Behandlingsrådet (generel inhabilitet).

Eksempler på forhold som kan medføre inhabilitet

Spørgsmål om inhabilitet afgøres ved en konkret vurdering med inddragelse af alle nødvendige hensyn, herunder om en person kan have en personlig, økonomisk eller på anden måde usaglig interesse i udfaldet af en sag, eller om der i øvrigt er omstændigheder, der kan skabe tvivl om den pågældendes upartiskhed.

Følgende forhold kan efter en konkret vurdering medføre specifik inhabilitet – listen er ikke udtømmende:

- Medlemmet deltager i et advisory board i en virksomhed (men ikke på universiteter), som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling i Behandlingsrådet eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde
- Medlemmet har en ægtefælle, der er ansat i en ledende stilling i en virksomhed, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde
- Medlemmet har aktier (eller ægtefælles aktier ved fælleseje) i en virksomhed, som producerer et lægemiddel, som er i konkurrence med en sundhedsteknologi og medicinsk udstyr, der er til evaluering i Behandlingsrådet.
- Medlemmet modtager løn eller anden form for godtgørelse for aktiviteter for en virksomhed, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde
- Medlemmet deltager i rejser og konferencer betalt af en virksomhed, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde.

Følgende forhold medfører som udgangspunkt ikke specifik inhabilitet – listen er ikke udtømmende:

- Medlemmet har aktier gennem en pensionsfond i en virksomhed, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling i Behandlingsrådet eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde, men medlemmet har ikke indflydelse på investeringsporteføljen i fonden

- Medlemmet har et nært familiemedlem, som er ansat i en ikke-ledende stilling i en virksomhed, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde
- Medlemmet deltager i et præklinisk board, der er etableret af et universitet, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde
- Medlemmet har for mere end 2 år siden deltaget i et advisory board i en virksomhed, som har sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller i konkurrence hermed inden for det givne behandlingsområde.

Proces vedrørende habilitet i Behandlingsrådet

Alle rådsmedlemmer skal afgive en erklæring, jf. bilag 1, der redegør for det enkelte medlems afhængighedsforhold, herunder personlige eller økonomiske interesser i virksomheder af betydning for Behandlingsrådets virke.

Det er endvidere medlemmernes ansvar at orientere sekretariatet, hvis de har opdateringer til habilitetserklæringens indhold af relevans for vurderingen af deres habilitet. Således er personer, der deltager i Behandlingsrådets arbejde selv ansvarlige for at gøre opmærksom på, hvis pågældende er eller kan være inhabil. Med henblik på at kunne tilrettelægge Rådets arbejde bedst muligt, anvender Behandlingsrådet som nævnt habilitetserklæringer. På den måde skabes der sikkerhed for, at overvejelserne om inhabilitet så vidt muligt sker på forkant på en operationel og transparent måde.

Habilitet hos rådsmedlemmer, fagudvalgsmedlemmer og medarbejdere i sekretariatet

Rådsmedlemmer og observatører samt fagudvalgsmedlemmer skal oplyse om eventuel inhabilitet til hhv. Rådets formand og sekretariatet. Medarbejdere i Behandlingsrådets sekretariat skal underrette nærmeste foresatte.

Det gælder desuden generelt, at den, der er bekendt med, at der foreligger forhold, som gør et medlem af Behandlingsrådet eller et fagudvalg, eller en ansat i sekretariatet inhabil, snarest skal gøre opmærksom på dette.

Hvis der opstår tvivl omkring et medlems habilitet, vil det for medlemmer og observatører af Rådet samt fagudvalgsformænd være Behandlingsrådet, der beslutter, hvorvidt der foreligger inhabilitet. Det pågældende medlem medvirker ikke selv i behandlingen af sagen om inhabilitet.

Hvis Rådet konstaterer inhabilitet, vurderes det også af Rådet, om der er tale om generel eller specifik inhabilitet (se ovenfor). Vurderes en person specifik inhabil, kan denne ikke deltage i selve behandlingen af den pågældende sag i rådet.

Sekretariatet træffer afgørelse om fagudvalgsmedlemmers habilitet. I tvivlsspørgsmål forelægges sagen for Behandlingsrådets formandskab. I helt særlige tilfælde kan sagen afgøres af Rådet.

Foreligger generel inhabilitet for rådsmedlemmer og observatører, skal der igangsættes udpegning af et andet medlem.

Behandlingsrådet

For medarbejdere vil det være Behandlingsrådets direktør, der træffer afgørelse om, hvorvidt der foreligger inhabilitet. For Behandlingsrådets direktør vil det være Behandlingsrådets formand, der træffer afgørelse om inhabilitet.

Udover rådsmedlemmer, fagudvalgsmedlemmer samt medarbejdere i sekretariatet kan der også være tilfælde, hvor det vil være relevant at indhente en habilitetserklæring hos øvrige personer. Det kan fx være eksterne konsulenter, som vil skulle bidrage til arbejdet ifm. konkrete evalueringer eller analyser.

Nærmere om habilitetserklæringer

Alle inhabilitetssager afgøres ved en konkret vurdering med inddragelse af alle nødvendige hensyn. Vurderingen vil tage udgangspunkt i, om en person kan have en personlig, økonomisk eller på anden måde usaglig interesse i udfaldet af en sag, og om der i øvrigt er omstændigheder, der kan skabe tvivl om den pågældendes upartiskhed.

Der vil som udgangspunkt ikke længere foreligge specifik inhabilitet, når et forhold ligger mere end 2 år tilbage.

Behandlingsrådet efterspørger oplysninger 5 år tilbage for at have tilstrækkelige oplysninger til at foretage en samlet vurdering.

Det overlades til de enkelte regioner, LVS, Danske Patienter, DASYS og Danske Handicaporganisationer at sikre, at de indstillede medlemmer til Rådet og fagudvalgene ikke på grund af deres organisatoriske tilhørsforhold er afhængige af nogle af de virksomheder, som har en sundhedsteknologi eller medicinsk udstyr til behandling eller er i konkurrence hermed.

Alle medlemmer af Rådet / udvalg samt observatører i Rådet skal før deltagelse i arbejdet udfylde habilitetserklæringen, jf. bilag 1.

Rådsmedlemmer skal forny deres habilitetserklæring hvert år. For medlemmer af udvalg, har erklæringerne gyldighed i den periode, hvor udvalget eksisterer. Ansatte i Behandlingsrådets sekretariat skal udfylde habilitetserklæringen, jf. bilag 1, før de påbegynder deres arbejde i sekretariatet og derefter forny deres erklæring årligt.

Anvendelsen af habilitetserklæringer fritager ingen for, i de tilfælde, hvor der måtte opstå inhabilitet efter udfyldelse af habilitetserklæringen, at have pligt til at meddele dette til formanden for Rådet / sekretariatet.

Følgende forhold indgår i erklæringerne:

- Egne relationer til Medico- og lægemiddelindustrien samt interesseorganisationer indenfor Medico- og lægemiddelbranchen
- Pårørendes relationer til Medico- og lægemiddelindustrien og samt interesseorganisationer indenfor Medico- og lægemiddelbranchen
- Økonomiske interesser i Medico- og lægemiddelindustrien samt interesseorganisationer indenfor Medico- og lægemiddelbranchen
- Tilknytning i øvrigt til Medico- og lægemiddelindustrien samt interesseorganisationer indenfor Medico- og lægemiddelbranchen
- Andre forhold, som bør indgå i vurderingen af inhabilitet.

Patientinvolvering og inhabilitet

Behandlingsrådets habilitetsregler gælder også for patientrepræsentanter udpeget til fagudvalg og faglige fora. Dog vil patientens egen sygdom interesse i et sygdomsområde eller medlemskab af patientforening ikke medføre inhabilitet.

Patientens syn på de givne sager kan være relevant for behandlingen i udvalget / forummet, så længe patienten fremstår uvildig og upartisk.

Særlige situationer

Behandlingsrådet kan i helt særlige situationer beslutte at se bort fra et fagudvalgsmedlems inhabilitet, hvis det konkret vurderes, at der ikke er fare for, at arbejdet i fagudvalget vil blive påvirket af uvedkommende hensyn. I vurderingen ses på den aktivitet fagudvalgsmedlemmet deltager eller har deltaget i, hvilket sammenholdes med den sag, som fagudvalget arbejder med.

Behandlingsrådet kan desuden i helt særlige situationer beslutte at se bort fra et fagudvalgsmedlems inhabilitet, hvis der enten er fare for, at et fagudvalg vil miste sin beslutningsdygtighed, eller hvis det vil være meget betænkeligt, at det inhabile medlem ikke er med til at behandle fagudvalgets sag. Behandlingsrådet vurderer altså konkret, om det inhabile medlem ikke kan undværes. I vurderingen lægges vægt på, om det inhabile medlem har en særlig ekspertise, og om fagudvalgets vurdering ikke kan udsættes uden væsentlig skade for offentlige eller private interesser, f.eks. patienternes interesser.

Offentliggørelse af habilitetserklæringer

Habilitetserklæringer gøres tilgængelige på Behandlingsrådets hjemmeside. Personfølsomme oplysninger på den, der har udfyldt erklæringen, samt personoplysninger om pårørende overstreges inden offentliggørelse.

Ikrafttræden af habilitetspolitikken

Habilitetspolitikken træder i kraft, når den er godkendt af Rådet.

Godkendt af Behandlingsrådet den 4. maj 2021.